

Litvánia

Ha a kárigényemet ebben az országban kell elbírálni - Litvánia

Milyen ellenem elkövetett bűncselekményért kaphatok kártérítést?

Kártérítés az alábbi bűncselekmények esetén nyújtható:

- szándékos emberölés;
- súlyos vagy nem súlyos sérülés;
- az emberi szabadság, a szexuális önrendelkezés szabadsága vagy az emberi méltóság elleni kevésbé súlyos, súlyos vagy nagyon súlyos bűncselekmény.

Milyen sérülésért kaphatok kártérítést?

Súlyos vagy nem súlyos sérülés esetén kaphat kártérítést.

Jár-e kártérítés számomra, ha olyan sértett hozzátartozója vagy eltartottja vagyok, aki a bűncselekmény következtében életét vesztette? Mely hozzátartozók vagy eltartottak kaphatnak kártérítést?

Ha a sértett erőszakos bűncselekmény következtében elhunyt, az a személy jogosult kárenyhítésre, akinek a bíróság az erőszakos bűncselekmény következtében felmerült károkért vagyoni és/vagy nem vagyoni kártérítést állapított meg.

Ha kárenyhítési előleget nyújtanak, azaz a büntetőeljárás befejezése előtt kerül sor kifizetésre, a kárenyhítéshez való jog az elhunyt házastársát, gyermekét, örökbefogadott gyermekét, szüleit, örökbefogadó szüleit és eltartottjait illeti meg.

Jár-e kártérítés számomra, ha olyan sértett hozzátartozója vagy eltartottja vagyok, aki a bűncselekményt túlélte? Ebben az esetben mely hozzátartozók vagy eltartottak kaphatnak kártérítést?

Nem. Ha az erőszakos bűncselekmény sértettje túlélte a bűncselekményt, egyedül ő jogosult kárenyhítésre.

Jár-e kártérítés számomra, ha nem vagyok uniós tagállam állampolgára?

Igen, a következő két esetben:

- a Litván Köztársaságban vagy más uniós tagállamban jogszerűen tartózkodik, és szokásos tartózkodási hellyel rendelkezik;
- ez a lehetőség a Litván Köztársaság által kötött nemzetközi szerződésekben szerepel.

Igényelhetek-e kártérítést ettől az országtól, ha itt lakom, vagy itt van a tartózkodási helyem, vagy ennek az országnak az állampolgára vagyok, akkor is, ha a bűncselekmény egy másik EU tagállamban történt? Megtehetem-e ezt ahelyett, hogy abban az országban igényelnék kártérítést, ahol a bűncselekményt elkövették? Ha igen, milyen feltételekkel?

Nem, kárenyhítés csak a Litván Köztársaságban elkövetett erőszakos bűncselekményekért nyújtható.

Ahhoz, hogy kártérítésben részesüljek, először be kellett volna jelentenem a bűncselekményt a rendőrségen?

Igen. A kárenyhítés iránti kérelem benyújtásához folyamatban kell lennie bűnügyi nyomozásnak.

Meg kell-e várnom a kártérítési igényem előterjesztésével az ügyben folytatott nyomozás vagy büntetőeljárás befejeződését?

Nem, kárenyhítési előleg iránti kérelem benyújtható a bűnügyi nyomozás során.

Először az elkövetőtől kell-e kártérítést követelnem – amennyiben ismert a személye?

Igen. Ha a kárenyhítést rendes eljárásban igénylik, a vagyoni és/vagy nem vagyoni kár megtérítését a bíróságnak kell megállapítani. Ha kárenyhítési előleget igényel, akkor be kell nyújtania a magánféli jogállását igazoló határozatot.

Abban az esetben is jogosult vagyok-e kártérítésre, ha az elkövető ismeretlen, vagy nem ítélték el? Ha igen, milyen bizonyítékokkal kell alátámasztanom a követelésemet?

Igen. Ebben az esetben a következő dokumentumokat kell benyújtani:

- személyazonosító okmánya másolata;
- a magánféli jogállását igazoló határozat;
- adott esetben a vagyoni kár összegét igazoló dokumentumok;
- a házasság, a hozzátartozói kapcsolat vagy az eltartotti viszony tényét igazoló dokumentumok, ha a kárenyhítést az elhunyt hozzátartozói igénylik.

Van-e határideje a kártérítési igényem előterjesztésének?

A kárenyhítés iránti kérelmet legkésőbb az erőszakos bűncselekmény következtében keletkezett kár megtérítésének megfizetését elrendelő bírósági ítélet meghozatalát követő 10 éven belül kell benyújtani. Ha ezt a határidőt kényszerítő okok miatt elmulasztják, a határidő meghosszabbítható.

A kárenyhítési előleg kifizetése iránti kérelmek benyújtására nincs határidő.

Milyen veszteségekre és költségekre terjed ki a kártérítés?

Kiterjed-e a kártérítés például az alábbiakra:

a) A bűncselekmény áldozata esetében:

– Anyagi (nem pszichés) kár:

- a sérülésre visszavezethető orvosi költségek (orvosi ellátás – ambuláns és kórházi kezelés, rehabilitáció) **Igen**
- a sérülésre visszavezethető egyéb szükségletek vagy költségek (például ápolás és gondozás, eseti vagy állandó kezelés, elhúzódozó fizioterápia, a lakókörnyezet átalakítása, speciális segítségnyújtás, stb.) **Igen**
- maradandó sérülés (például rokkantság és más maradandó fogyatékoság)
 - a kezelés alatt és azt követően bekövetkezett bevételkiesés (ideértve az elmaradt jövedelmeket, a keresőképesség elvesztését vagy a megélhetési források csökkenését, stb.) **Igen**
 - a foglalkoztatási esélyek elvesztése **Nem**
 - A kárt előidéző eseménnyel kapcsolatos jogi eljárások költségei, (például ügyvédi vagy bírósági költségek) **Igen**
 - eltulajdonított vagy megrongált személyes tulajdonra tekintettel járó kártérítés **Nem**
 - egyéb **Egyéb vagyoni kártérítés, amelyet a bíróság állapított meg az erőszakos bűncselekménnyel kapcsolatban**

– Pszichés (nem vagyoni) kár:

- az áldozat fájdalma és szenvedése **Igen**

b) A jogosultak vagy az áldozat hozzátartozói esetében:

– Anyagi (nem pszichés) kár:

- temetési költségek **Igen**
- orvosi költségek (pl. családtag terápiaja, ambuláns és kórházi kezelés, rehabilitáció) **Igen, de csak akkor, ha az erőszakos bűncselekmény következtében a sértett elhunyt**
- megélhetési forrás vagy foglalkoztatási esélyek elvesztése **Igen, de csak akkor, ha az erőszakos bűncselekmény következtében a sértett elhunyt**

– Pszichés kár:

- a hozzátartozók vagy jogosultak fájdalma és szenvedése/a sértett halála esetén a túlélőknek járó kompenzáció **Igen, de csak akkor, ha az erőszakos bűncselekmény következtében a sértett elhunyt**

A kompenzációt egy összegben, vagy havi részletekben folyósítják?

A kárenyhítés teljes összegét általában egy összegben fizetik ki. Kivételes esetekben részletekben, de legkésőbb az erőszakos bűncselekmény következtében keletkezett kár megtérítésének megfizetését elrendelő határozat meghozatalát követő egy éven belül fizethető ki a kárenyhítés.

A bűncselekménnyel összefüggésben tanúsított magatartásom, a saját bűnügyi előletem, vagy együttműködésem hiánya a kártérítési eljárás során hogyan befolyásolhatja a kártérítési esélyeimet és/vagy a részemre fizetett összeget?

A fent említett körülmények csak akkor bírnak jelentőséggel, ha kárenyhítési előlegről van szó. A kárenyhítés elutasításra kerül, ha:

- a szóban forgó erőszakos bűncselekmény elkövetésének időpontjában erőszakos bűncselekmény miatt büntetőeljárás van Önnel szemben folyamatban, vagy erőszakos bűncselekmény elkövetése miatt büntetett előéletű vagy nem részesült kegyelemben;
- a Litván Köztársaságnak a szervezett bűnözés megelőzéséről szóló törvényével (*Lietuvos Respublikos organizuoto nusikalstamumo užkardymo įstatymas*) összhangban bírósági végzés hatálya alatt áll;
- visszaélés az erőszakos bűncselekmény következtében keletkezett károk miatti kárenyhítési előleghez való joggal.

Az anyagi helyzetem hogyan befolyásolhatja a kártérítési esélyeimet és/vagy a kártérítés összegét?

Nincs hatással a kárenyhítésre.

Van-e más olyan feltétel, amely befolyásolhatja a kártérítési esélyeimet és/vagy a kártérítés összegét?

Nem.

Hogyan történik a kártérítési összeg kiszámítása?

A bíróság állapítja meg a kárenyhítés összegét, amely azonban nem haladhatja meg az alábbiakban meghatározott maximális összegeket.

Az Ön által a vagyoni kár alátámasztására benyújtott dokumentumok alapján számítják ki a kárenyhítési előleget.

Van-e a kifizethető kártérítésnek minimális/maximális összege?

Emberölés esetén a vagyoni kárenyhítés maximális összege nem haladhatja meg a 3 800 EUR-t, a nem vagyoni kárenyhítés maximális összege pedig nem haladhatja meg a 4 560 EUR-t.

Súlyos egészségkárosodás esetén a vagyoni kárenyhítés maximális összege nem haladhatja meg a 3 040 EUR-t, a nem vagyoni kárenyhítés maximális összege pedig nem haladhatja meg a 3 800 EUR-t.

Egyéb erőszakos bűncselekmény esetén a vagyoni kárenyhítés maximális összege nem haladhatja meg a 2 280 EUR-t, a nem vagyoni kárenyhítés maximális összege pedig nem haladhatja meg a 3 040 EUR-t.

Ha az erőszakos bűncselekmény miatt bekövetkezett károk miatt kárenyhítési előleget nyújtanak, annak maximális összege nem haladhatja meg a fentebb említett összegek felét.

Meg kell-e jelölnöm az összeget a kérelmezésére szolgáló igénylőlapon? Ha igen, kapok-e valamilyen útmutatást az összeg kiszámítására vagy egyéb szempontokra vonatkozóan?

Igen, meg kell jelölnie a kért összeget, amelyet a bírósági határozatban vagy a polgári jogi igény érvényesítésére előterjesztett keresetlevélben szereplő összeg alapján kell kiszámítani.

Az engem ért veszteségért bármely más forrásból (például a munkáltatói vagy magán-biztosítás) kapott kompenzáció összegét le fogják-e vonni a hatóság/szerv által fizetett kártérítésből?

Igen. A kárenyhítés összegéből levonják az egyéb forrásokból származó kompenzációként kapott összegeket.

Kaphatok-e előleget a kártérítési összegre? Ha igen, milyen feltételekkel?

Igen, az erőszakos bűncselekmények következtében keletkezett kár esetén kárenyhítési előleg fizethető, ha:

- az erőszakos bűncselekménnyel kapcsolatban büntetőeljárás van folyamatban, és az érintettet magánfélként ismerik el;
- bírósági határozat megállapítja, hogy erőszakos bűncselekményt követtek el, de a bűncselekmény következtében keletkezett károk megtérítése iránt nem terjesztettek elő igényt, vagy az igényt még nem bírálták el;

- az erőszakos bűncselekményt olyan személy követte el, akit életkora vagy nemzetközi jogi mentessége miatt nem lehet bíróság elé állítani, vagy a bűncselekmény elkövetője már nem él.

Az érdemi határozat meghozatalát követően kaphatok-e kiegészítő vagy további kártérítést (például a körülményeimben beállt változás vagy az egészségi állapotom rosszabbodása miatt)?

Nem, nincs ilyen lehetőség.

Milyen igazoló dokumentumokat kell csatolni a kérelmemhez?

Rendes eljárásban a kárenyhítés iránti kérelemhez az alábbi dokumentumokat kell csatolni:

- személyazonosító okmánya másolata;
- az erőszakos bűncselekmény következtében keletkezett vagyoni és/vagy nem vagyoni kártérítést megállapító jogerős bírósági ítélet másolata;
- a bírósági végrehajtó nyilatkozata arról, hogy a kártérítés nem hajtható be a bűncselekmény elkövetőjétől, kivéve, ha a kárért felelős személy már nem él.

A kárenyhítési előleg iránti kérelemhez az alábbi dokumentumokat kell csatolni:

- személyazonosító okmánya másolata;
- a vagyoni kár összegét igazoló dokumentumok;
- a magánféli jogállását igazoló határozat, erőszakos bűncselekmény elkövetését megállapító bírósági határozat, vagy azt megállapító határozat, hogy a büntetőeljárás nem folytatható le az elkövető életkora, nemzetközi jogi mentessége vagy halála miatt;
- a házasság, a hozzátartozói kapcsolat vagy az eltartotti viszony tényét igazoló dokumentumok, ha a kárenyhítést az elhunyt közeli hozzátartozói vagy eltartottjai igénylik.

Kapcsolódnak-e adminisztratív vagy egyéb díjak a kérelem benyújtásához és feldolgozásához?

Nem, a kérelem befogadása és elbírálása díjmentes.

Melyik hatóság bírálja el a kártérítés iránti kérelmeket? (belföldi ügyek esetén)?

A kárenyhítés iránti kérelmekről a Litván Köztársaság Igazságügyi Minisztériuma (*Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija*) dönt.

Hová kell küldenem a kérelmet? (belföldi ügyek esetén)?

A kérelmet a Litván Köztársaság Igazságügyi Minisztériumának (Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius, Litvánia) kell megküldeni; e-mail [✉ rastine@tm.lt](mailto:rastine@tm.lt)).

Jelen kell-e lennem az eljárás során és/vagy a határozathozatalkor?

Nem.

(Hozzávetőlegesen) mennyi ideig tart, amíg a hatóságtól megkapom a kártérítési kérelmem tárgyában hozott határozatot?

A Litván Köztársaság Igazságügyi Minisztériuma a kérelem és az összes szükséges dokumentum benyújtásától számított egy hónapon belül hozza meg döntését.

Ha nem vagyok megelégedve a hatóság határozatával, hogyan tudok fellépni ellene?

A Litván Köztársaság Igazságügyi Minisztériuma által hozott határozattal szemben a határozat közlésétől számított egy hónapon belül nyújtható be jogorvoslat a Litván Közigazgatási Panaszbizottsághoz (*Lietuvos administracinių ginčų komisija*) vagy a Vilnisi Regionális Közigazgatási Bírósághoz (*Vilniaus apygardos administracinis teismas*).

Hol találom a kártérítési igény benyújtásához szükséges formanyomtatványokat és egyéb információkat?

A Litván Köztársaság Igazságügyi Minisztériumánál vagy az Állami Jogi Segítségnyújtási Szolgálatnál (*Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba*) vagy az interneten (lásd lentebb).

Van-e e célra létrehozott segélyvonal vagy weboldal, amit használhatok?

<https://vgtp.lt/en/>

Kaphatok-e jogi (ügyvédi) segítséget a kérelmem elkészítéséhez?

Igen, elsődleges jogi segítségnyújtást kérhet a bejelentett lakóhelye szerinti önkormányzat végrehajtó hatóságától vagy az Állami Jogi Segítségnyújtási Szolgálattól.

Van-e olyan, sértetteket segítő szervezet, amely segítségemre lehet a kártérítés igénylésében?

Litván Egyesület a Bűncselekmények Áldozatainak Támogatására (*Lietuvos nusikaltimų aukų rėmimo asociacija*) (Valakupių g. 5, LT-10101 Vilnius, Litvánia);

Caritas Litvánia (*Lietuvos Caritas*, <http://www.caritas.lt>, Papilio g. 5, LT-44275 Kaunas, Litvánia).

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 22/10/2019